

Antal Mihály alezredes:

AZ ISAF ÁTALAKÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS LOGISZTIKAI KIHÍVÁSOK, AZOK KEZELÉSE ÉS ÁTTÉRÉS AZ ELTÖKÉLT TÁMOGATÁS MŰVELETRE

ÖSSZEFOGLALÓ: A szerző írásában – részben személyes tapasztalatok alapján – ismerteti az előző afganisztáni NATO-művelet, az ISAF átalakítása során tapasztalt logisztikai kihívásokat, nehézségeket és azok kezelését. Kiemelten foglalkozik a magyar szerepvállalással, annak jogi hátterével és átalakításával, az állomány és az eszközök kivonásával, majd az RSM-feladatra történő áttéréssel.

KULCSSZAVAK: Afganisztán, NATO, ISAF, átalakítási fázis, RSM, magyar szerepvállalás, logisztika, lőszer

BEVEZETŐ

A Nemzetközi Biztonsági Közreműködő Erők (ISAF¹) afganisztáni művelete a NATO legösszetettebb és legnagyobb kihívásokat támogató művelete, melynek felvállalásával a szervezet a történelmében először lépett ki az euroatlanti térségből. Az ISAF átalakítása – magyar és nemzetközi szempontból is – egy állandó folyamat, amely 2003-ban egy kabuli központú művelettel kezdődött, majd regionális parancsnokságok (RC²) beiktatásával folyamatosan kiterjedt az egész országra. 2011-ben ez a folyamat megfordult: az ISAF-művelet egészét átalakították, és egy ún. átmeneti fázist (transition) vezettek be, amelynek során az ISAF parancsnoksága vezetésével a regionális parancsnokságok irányítása alatt lévő szervezetek Afganisztán egész területén fokozatosan átadták a teljes felelősséget a biztonság szavatolásáért az afgán kormányzati erőknek. A „transition” régióként eltérő ütemben haladt, és a régióban feladatot végrehajtó erők kivonásával és/vagy feladatának átalakításával, esetleg más bázison történő folytatásával járt. Az ISAF a feladatátadással párhuzamosan saját magát is átalakította, ami összhangban volt az ENSZ Biztonsági Tanácsa 2120. (2013) számú határozatával, amely az ISAF mandátumát 2014. december 31-ig meghosszabbította.

A folyamatos és eltérő intenzitású műveletek magukkal hozták a logisztikai változásokat. A logisztikai feladatok már az első katona hadszíntérre lépése előtt megjelentek és folyamatosan jelen voltak. A művelet kezdeti időszakában ún. expedíciós logisztikai feladatok jelentkeztek, azaz a táborok kialakítása, a felszerelések, a technikai eszközök és a személyi állomány kitelepítése, a feladathoz szükséges és a minimális katonai követelményeknek megfelelő élet- és munkakörülmények megteremtése volt az elsődleges. Mindez alapvetően hazai bázisokról történő biztosítás mellett valósult meg, amely a legdrágább, de a legbiztosabb módja volt a logisztikai támogatásnak. Ezt követte az utánszállítási hálózat

¹ International Security Assistance Force.

² Regional Command.

kialakítása, a fogadó- és az állomásoztatásra, raktározásra alkalmas bázisok kialakítása a repülőtereken, a határátlépő helyeken. A NATO Ellátási és Beszerzési Ügynökség (NSPA³) bevonása a különböző logisztikai szolgáltatások biztosításába, a helyi szerződések megkötése, a szolgáltatások felderítése, bevizsgálása és az ellátásba történő bevonása gazdaságosabbá, költséghatékonyabbá tette a logisztikai támogatást. A sátoztáborok kezdtek átalakulni olyan táborokká, amelyek közép- és hosszú távra rendezkednek be, és tábori körülmények között biztosították a maximális ellátást. A politikailag egyre stabilabb ország vezetői saját kezükbe kívánták venni Afganisztán irányítását, így megkezdődött az erők és az eszközök kivonása, a táborokban lévő szolgáltatások csökkentése, majd az üzemképes táborok helyi erők részére történő átadása.

Az ISAF-művelet ugyan lezárult, de hatással van az azt követő Eltökélt Támogatás műveletre (RSM⁴) is, amely várhatóan a kezdetekhez hasonlóan egy kabuli központú feladatként fog befejeződni, a logisztikai feladatok tömkelegével. Az ISAF-művelet logisztikai kihívásait testközelből különböző szemszögből tapasztalhattam. A német vezető nemzet irányítása alatt működő Északi Regionális Parancsnokság logisztikai főnökének a helyettese voltam 2011. március 3. – 2011. szeptember 15. között, az MH Nemzeti Támogató Elem Afganisztán parancsnokhelyettesi beosztását pedig 2013. november 15. – 2014. május 15. között láttam el.

A fenti beosztásokban szerzett tapasztalatok ismertetésével kívánom bemutatni a logisztikai feladatok sokszínűségét.

A MAGYAR HONVÉDSÉG AFGANISZTÁNI SZEREPVÁLLALÁSÁNAK JOGSZABÁLYI HÁTTERE

A kormány Magyarország szövetségesi kötelezettségeinek teljesítése és a NATO katonai képességének fokozása, valamint az afganisztáni Nemzetközi Biztonsági Közreműködő Erők műveletei végrehajtásának érdekében – az Észak-atlanti Tanácsnak az ISAF-misszió átvételére vonatkozó 2003. augusztus 11-i döntése alapján –, figyelemmel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1386., 1510. és 1623. számú határozataira, illetve az Észak-atlanti Tanács 2004. április 21-i és 2005. december 9-i döntéseire az alábbi 22 kormányhatározatot hozta:

2191/2004. (VII. 29.) Korm. határozat	1171/2010. (VIII. 18.) Korm. határozat
2115/2006. (VI. 29.) Korm. határozat	1242/2010. (XI. 17.) Korm. határozat
2113/2008. (VIII. 27.) Korm. határozat	1078/2011. (III. 30.) Korm. határozat
2114/2008. (VIII. 27.) Korm. határozat	1126/2012. (IV. 25.) Korm. határozat
2186/2008. (XII. 29.) Korm. határozat	1315/2012. (VIII. 30.) Korm. határozat
1084/2009. (VI. 4.) Korm. határozat	1316/2012. (VIII. 30.) Korm. határozat
1110/2009. (VII. 22.) Korm. határozat	1138/2013. (III. 21.) Korm. határozat
1111/2009. (VII. 22.) Korm. határozat	1916/2013. (XII. 11.) Korm. határozat
1014/2010. (I. 28.) Korm. határozat	1560/2014. (X. 2.) Korm. határozat
1059/2010. (III. 5.) Korm. határozat	1730/2014. (XII. 12.) Korm. határozat
1122/2010. (V. 13.) Korm. határozat	1731/2014. (XII. 12.) Korm. határozat

³ NATO Support and Procurement Agency.

⁴ Resolute Support Mission.

A kormányhatározatok tartalmazzák:

- a Magyar Honvédség állományából kijelölhető szervezet nevét;
- a feladatban egyidejűleg részt vevő állomány létszámát;
- a feladat időtartamát;
- a Magyar Honvédség állományának a NATO és az EU hivatalainál, parancsnokságain, más nemzetközi katonai szervezetben vagy parancsnokságon, Magyarországon települő katonai szervezetben egyéni nemzetközi beosztásban szolgálatot teljesítő tagjainak műveleti területre történő vezénylését;
- állami vagyonelemek átadását.

A kormányhatározatok számából is látható, hogy az ISAF-művelet dinamikusan változó tevékenység volt, amely változásokra a logisztikának is reagálnia kellett.

MAGYAR KATONAI RÉSZVÉTEL AZ ISAF MŰVELETEIBEN

A magyar szerepvállalás 2004-ben Kabulban egy század erővel és egyéni beosztásokban lévő törzstisztekkel kezdődött, majd 2006-ban a műveleti változásokra reagálva az afganisztáni Baglán tartományban Poli Humri központtal működő tartományi újjáépítési csoporttal (PRT⁵) folytatódott, amely 13 váltáson keresztül látta el a feladatot. Az ISAF teljes műveleti területén alkalmazandó magyar hadszíntéri elemek támogatása érdekében 2010-ben megalakult az MH Nemzeti Támogató Elem (MH NTE), amely az ISAF hátralévő időszakában a magyar szerepvállalás mértékének megfelelően biztosította a hadszíntéren lévő magyar, illetve a magyar érdekből részt vevő külföldi katonák logisztikai támogatását.

Az ISAF és a NATO Kiképzési Misszió – Afganisztán (NTM-A⁶) tevékenységében eltérő mértékben, de folyamatosan részt vettünk az alábbi felsorolásban szereplő szervezetekkel és egyéni⁷ beosztásokkal a különböző szintű ISAF-parancsnokságokon:

- Könnyű Gyalog Század;
- Tartományi Újjáépítési Csoport;
- Különleges Műveleti Kontingens; Műveleti Tanácsadó és Összekötő Csoport (OMLT⁸);
- Mi-17 szállítóhelikopter Légi Tanácsadó Csoport (AAT⁹);
- Logisztikai Iskola Magyar Mentorcsoport;
- Nemzeti Támogató Elem;
- Választásokat Támogató Erő keretében Biztosító Szakasz;
- Műveleti Tanácsadó Csoport;
- Különleges Műveleti Csoport;
- Mi-35 Légi Kiképzés-támogató Csoport (AMT¹⁰);
- Kabuli Nemzetközi Repülőtér vezetőnemzeti szerepben történő alkalmazás;
- Kabul Nemzetközi Repülőtér Őr- és Biztosító Kontingens (KNR ÖBK);
- Tanácsadó Csoport (AT¹¹);
- Biztosító Szakasz.

⁵ Provincial Reconstruction Team.

⁶ NATO Training Mission Afghanistan.

⁷ Az egyéni beosztásúak a magyar szerepvállalás teljes időtartamában jelen voltak.

⁸ Operational Mentor and Liaison Team.

⁹ Air Advisory Team.

¹⁰ Air Mentor Team.

¹¹ Advisory Team.

A magyar létszám 150 főre szóló mandátummal kezdődött, majd egyes időszakokban meghaladta az 500 főt, 2014. december 31-ével végül 100 fővel fejeződött be, és azt a szintet az RSM-ben is fenntartjuk.

LOGISZTIKAI TÁMOGATÁS

Az ISAF logisztikai koncepciója a hatékony és eredményes expedíciós hadszíntéri logisztikai rendszer fenntartásán alapult, képes volt a művelet lehető leghatékonyabb támogatására. Az ISAF-művelet alapelve volt a kollektív logisztikai támogatás, ami a gazdaságosság figyelembevételével többnemzeti keretek közötti támogatással és a nemzetek szoros együttműködésén alapuló megoldásokkal valósult meg. A keretnemzetek (német, olasz, amerikai és török) által üzemeltetett táborok egyben regionális előretolt logisztikai bázisokként is üzemeltek, támogatva az újjáépítési, a kiképzési, a tanácsadói és egyéb műveleti feladatokat.

Az ISAF-műveletek kezdetén a Magyar Honvédség a feladatban részt vevő erőinek logisztikai támogatását a kitelepülő kontingens logisztikai elemén keresztül hajtotta végre, amely feladatokat 2010-től az ISAF mandátuma végéig az MH NTE vett át. A hadszíntér nagysága, a távolságok, a szétszórt település miatt a logisztikai támogatás érdekében a keretnemzetekkel (amerikai, német és olasz partnereinkkel) kétoldalú megállapodások, technikai egyezmények, szolgáltatási szerződések kerültek megkötésre.

AZ ISAF ÁTALAKÍTÁSA

A felkészülés az ISAF átalakítására a „transition” fázissal kezdődött meg. Az átalakítás a magyar kontingensekre különböző hatással volt. A művelet átalakításával megfigyelhető volt a szervezeti felépítés módosulása, történt áttelepítés, létszámcsökkenés és kivonás a műveleti területről.

A legösszetettebb változás a Műveleti Tanácsadó és Összekötő Csoporthoz köthető. A kontingens többször átalakult és áttelepült. A feladatrendszert amerikaiakkal¹² megkezdő kontingens először a Baglán tartományban, a magyar PRT tábora közelében található Kilagaj táborban teljesített szolgálatot, végezte az afgán erők felkészítését. A két nemzet katonái közösen áttelepültek az északi régió fővárosa Mazari-Sarif mellett lévő Camp Mike Spannebe, ahol a tevékenységüket még együtt folytatták, és ahol Tanácsadó Csoporttá alakultak. Ebből a tevékenységből az amerikai partner egy rotációt követően kilépett. A feladatot már csak civil tanácsadókkal ellátó kontingens ismét áttelepült a Mazari-Sarifban lévő Marmal táborba, ahol ismételt átalakítás várt a tanácsadókra. A regionális parancsokság átalakulásával párhuzamosan az AT kettévált tanácsadókra és az őket biztosító szakaszra.

A többi kontingens¹³ helyzete egyszerűbb volt, alapvetően két forgatókönyv körül zajlott:

- az afganisztáni tevékenységet befejezte és kivonásra került:
  - Tartományi Újjáépítési Csoport;
  - Logisztikai Iskola Magyar Mentorcsoport;
  - Mi-17 szállítóhelikopter Légi Tanácsadó Csoport;
  - Kabul Nemzetközi Repülőtér Őr- és Biztosító Kontingens;
  - Egyéniek beosztásúak.

¹² Az Ohioi Nemzeti Gárda.

¹³ A korábban feltüntetett, de itt nem szereplő kontingenseket az átalakítási fázis megkezdése előtt kivonták vagy átalakították.

- Mazari-Sarifban folytatta tevékenységét és felkészült az RSM-ben való részvételre:
  - Különleges Műveleti Csoport;
  - Nemzeti Támogató Elem;
  - Tanácsadó Csoport;
  - Biztosító Szakasz;
  - Egyéni beosztásúak.

Az ISAF-művelet átalakításával járó változások logisztikai feladatok sokaságát okozták, az egyes változások eltérő mértékű logisztikai feladatokat generáltak.

A létszámcsökkenés okozta logisztikai feladatok tűntek a legegyszerűbbeknek, bár számos ilyen feladat volt. A személyi állománytól be kellett vonni a műveleti területen kapott összes kiegészítő felszerelést, egyúttal el kellett végezni a biztosított felszerelés minőség-ellenőrzését, vagyis bevizsgálását, és javaslatot tenni, hogy használható, javítással gazdaságosan használhatóvá tehető, vagy selejtezésre javasolt.

A hazatelepülés megszervezése több egy repülőjegy foglalásánál. Az állomány részére felkészítést tartottak az aktuális vámszabályokról, a tiltott termékek listájáról. Koordinálásra került a vámellenőrzés, a csomagátvizsgálás (drog- és robbanóanyagteszt, valamint átvilágítás). Megigényelték a repülőtéri várót, biztosították a repülőterre történő eljutáshoz a buszokat és a gépjárműveket. A szállítások jelentős része katonai repülőgéppel történt, az utazás időtartama (regisztrációtól a hazaérkezésig) meghaladhatta a 10 órát, ezért az állomány részére egész napos készletet (MRE¹⁴) és vizet kellett biztosítani. Koordinálni kellett a hazai repülőtérről a katonai szervezethez történő utazást is.

Ideiglenes átmeneti szállást kellett biztosítani azoknak a személyeknek, akik nem a kivonási repülőtéren, a Marmal táborban vagy a kabuli repülőtéren teljesítettek szolgálatot. A Magyar Honvédség néhány kivételtől eltekintve a Marmal táborból telepítette haza a személyi állományt, ezért az átalakítás kezdetével egy átmeneti sátorbort kellett kialakítani, amely képes volt 96 fő ideiglenes elhelyezésére. A sátorbort területét a németek, magát a sátrat az amerikaiak biztosították részünkre, és az a magyar kontingensek részére váltási időszakokban közel három éven keresztül adott szállást. A sátrak fűtése és hűtése is biztosított volt, illetve a tábor mellett vizesblokkokban voltak a WC-k és a fürdők. Az átmeneti tábor használatára a német vezetõnemzet csak üzemeltetési költséget számlázott ki részünkre, amely jelentős megtakarítást (26,11 EUR/fő/nap) eredményezett.

Az ideiglenes sátorbort sajnos 2013. december 15-ére fel kellett számolni, mivel a Marmal tábor üzemeltető vezető nemzet ezt a területet jelölte ki a környező táborok felszámolásából felszabadult konténerek gyűjtőhelyének. Érdekes, hogy bár a területet ugyanaz a táborparancsnok adta ki és vonta vissza, mindkét esemény a külszolgálatom idején történt. A Marmal tábor ekkorra már jelentősen túllépte az optimális üzemeltetési létszámát, ezért sokáig nem találtunk átmeneti tábor kialakítására alkalmas területet. Az amerikai sátrak is elhasználódtak, ezért visszaszolgáltattuk az amerikai partner részére. Az átmeneti szállás képességet csak egy negyedévvél később, az NTE kezelésében lévő terület átrendezésével tudtuk ismételtelen visszaállítani.

A regionális parancsnokságokra betelepülő kontingensek részére a szállás, a munkahely, a lőszertároló kapacitás és a parkolók igénylése már hónapokkal a betelepülést megelőzően megkezdődött. A vezetõnemzet ezeket az igényeinket önállóan már nem tudta teljesíteni, szükséges volt a saját nemzeti lehetőségeink áttekintése. A legnagyobb problémát a mun-

¹⁴ Meal Ready to Eat.

kahelyek kialakítása, azon belül is a minősített munkaállomások létrehozása jelentette. A szoros együttműködésnek és a heti gyakorisággal megszervezett nemzeti és nemzetközi egyeztetéseknek köszönhetően a beérkező kontingens minden igénye a minimális katonai követelményeknek megfelelően kialakításra került.

A felszámoló táborok a bezárás előtti hónapokban folyamatosan csökkentették a tábori szolgáltatásaikat (mosatás, étkezés, ivóvízellátás), ezért sikernek tekinthető, hogy a magyar kontingensek áttelepítése még e szolgáltatások megszűnése előtt megtörtént. Igaz, hogy feladatvégzésre még átjártak a felszámolás alatt lévő táborba, de MRE és ivóvíz minden esetben megfelelő mennyiségben rendelkezésükre állt.

A felszámoló kontingensek logisztikai felszámolása a hadszíntéren megtörtént, de az általuk használt hadfelszerelés a hadszíntéren maradt, és csak hónapokkal később történt meg a hazaszállítása. A felszámoló kontingens hadfelszereléseinek a jelentős részét átadta az NTE részére, amely az átcsoportosítási tervben meghatározottak szerint kezelte a szakanyagokat. A PRT és a KNR ÖBK jelentős mennyiségű hadfelszerelés kezelését igényelte. Az NTE kezelésében lévő konténerek tárolókapacitása kevésnek bizonyult, ezért a konténerraktárak optimális kihasználtsága érdekében átalakításokat kellett végrehajtani.

Különösen igaz volt a vezető nemzetek által a központilag, elkülönítetten tárolt lőszer és harcanyagok vonatkozásában. A lőszer és a harcanyagok zöme ömlesztett volt, ezért hazaszállításuk nem volt megoldható, a maradék állomány kiképzése érdekében történő felhasználás és az amerikai félnek engedélyezett adományozás sem csökkentette a készleteket jelentősen. A két kontingens kivonását követő létszámcsökkenés miatt a hadszíntéren lévő készletmutatók (DOS¹⁵) jelentősen megemelkedtek. Lőszerek vonatkozásában problémaként jelentkezett, hogy az afganisztáni tárolási körülmények miatt a sértetlen dobozú lőszerek sem kapták meg automatikusan a használati idő meghosszabbításait, ezért hazai szakembereknek helyszíni tesztet kellett végrehajtaniuk, majd a vizsgálat eredményétől függően a lőszereket megsemmisíteni vagy továbbra is tárolni.

Az átalakítás a más nemzetek által biztosított képességek csökkenését is eredményezte. A németek csökkentették a műszaki képességüket, ezért a táborban lévő belgák megsemmisítési képességét kellett igénybe vennünk, akik csak úgy vállalták a lőszerek megsemmisítését, ha ahhoz elegendő robbanóanyagot is a rendelkezésükre bocsátunk, a lőszerek rakodásában közreműködünk, illetve a németektől megigényeljük a táborból kimenő tüzserészecsoport részére az erők védelmét. A megsemmisítendő szakanyag mennyisége miatt a feladatot több alkalommal is sikeresen nemzetközi együttműködésben hajtottuk végre.

Az átcsoportosítási tervben jóváhagyott átcsoportosításokat a hadszíntéren belüli kontingensek között azonnal, de a selejtezéseket, az adományozásokat csak a hazai engedélyek megérkezését követően (több hónapos késéssel), míg a hazaszállításokat a légi szállítókapa-
citás rendelkezésre állásakor lehetett végrehajtani.

A CARGO hazaszállítása jelentős feladatmegoldó képességet igényelt a szállító szakállománytól, mivel a hazaszállítandó hadfelszerelést előre meg kellett adni a szállítást végző részére, de a végleges lista csak a szállítás napján dőlt el. A szállítandó mennyiség napi szinten 10 tonnakkal is eltérhetett, ezért a szállításnál mindig a maximális felszállótömegre terveztünk, de egy csökkentési opciót is kidolgoztunk. A szállítási feladatok az első tervezési naptól számított 90–120 napot követően realizálódtak, több esetben előfordult, hogy az egyik kontingens megtervezte a feladatot, és azt a következő hajtotta végre.

¹⁵ Day of Supply.

2013 decemberétől, az ISAF-feladat utolsó évéhez közeledve a vezető nemzetek havi rendszerességgel tartottak visszatelepülési konferenciát, mivel akkor még nem álltak rendelkezésre azok a nemzetközi egyezmények, amelyek az afganisztáni feladat folytatását lehetővé tették volna. A NATO a nemzetekkel együtt két irány mentén tervezett. Az egyik a feladat átalakítása, a regionális parancsnokságok átalakítása, a feladat folytatása, kabuli központúvá alakítása, a másik a „zéró opció”, azaz a teljes kivonás. Az ISAF-misszió végéhez közeledve a nemzetek különböző logisztikai képességei csökkentek, a feladatok végrehajtása nagyobb koordinációt, illetve jelentős kreativitást igényelt a logisztikai szakállománytól.

2014-ben az orosz–ukrán, illetve az iraki helyzet következtében az ISAF-művelet már nem volt elsődleges prioritású feladat a NATO számára, bár továbbra is jelentős fontosságú volt. Az afganisztáni választásokat folyamatosan elhalasztották, a nemzetközi erők afganisztáni tevékenységét biztosító nemzetközi szerződések aláírása pedig függött a választásoktól, ezért a nemzetek mindkét tervezési irányt komolyan vették.

Hosszú várakozást követően, 2014. szeptember 30-án Kabulban aláírták az amerikai–afgán biztonsági szerződést (BSA¹⁶), melynek értelmében 2014. december 31. után is maradhatnak amerikai katonák Afganisztánban; valamint ezzel egy időben a NATO-val is aláírtak egy hasonló megállapodást, egy szerződést a haderő státusáról (SOFA¹⁷), amely megadja a felhatalmazást a katonai szövetség Afganisztánban maradásához.

Logisztikai szempontból is fontos szerződéseket írtak alá, így megújíthatóak lettek az ISAF mandátuma végéig élő szerződések. Ezek közül is logisztikai szempontból kiemelkedő fontosságú szerződés a „Transit Agreement”, amely az északi és a déli szárazföldi útvonalon biztosítja a nem szennyező anyagok és eszközök műveleti területéről történő elszállítását, illetve az utánpótlást. Jelentős fontosságúak továbbá a keretnemzetek által kötött, valós logisztikai ellátást biztosító szerződések, mivel a keretnemzetek voltak felelősek a területen lévő szolgáltatási szerződések RSM-re történő megújításáért. Az ISAF-ban részt vevő erők összességében a nemzeti terveiknek megfelelő ütemezéssel hajtották végre a hadszíntéren feleslegessé váló erők és eszközeik csökkentését. A szakanyagok és a szaktechnikai eszközök kivonásánál maximálisan figyelembe vették a gazdaságosság elvét. A nemzetek jelentései alapján megállapítható, hogy az RSM-ben már nem szükséges szakanyagok 38%-át hazaszállították, a többit a hadszíntéren eladományozták vagy megsemmisítették.

Az ISAF-művelet számokban is elképesztő méretű. A feladatban részt vevő nemzetek száma elérte az ötvenet. Tíz éven keresztül folyamatosan történt a kitelepülés, az utánszállítás, majd egy hároméves átmeneti fázis következett. A művelet csúcslétszáma elérte a 140 ezer katonát, az ellátásukat közel 120 nemzetközi szerződő partner biztosította. Közel 800 bázison 72 ezer különféle technikai eszköz és 125 ezer 20 lábas konténernyi szakanyag volt.

A BSA- ÉS A NATO SOFA-SZERZŐDÉSEK HATÁSA AZ ISAF-MŰVELETRE

A két szerződés aláírását követően a nemzetek a kivonási, az adományozási és a megsemmisítési folyamatokat az aplanterveknek megfelelő ütemezéssel hajtották végre. Az utolsó pillanatban aláírt szerződések következtében nem kellett a „zéró opció”-ra kidolgozott terveket aktiválni, a kivonási tevékenységet felgyorsítani.

¹⁶ Bilateral Security Agreement.

¹⁷ Status of Forces Agreement.

Az RSM-feladatban továbbra is fennmaradó táborokban az üzemeltetéshez elengedhetetlenül fontos és a NATO által finanszírozott szakanyagok továbbra is a hadszíntéren maradnak. A keretnemzetek megkezdhették a meglévő szerződéseik új követelmények szerinti megújítását. A megszűnő katonai üzemanyag-ellátó képesség következtében a keretnemzetek és az NSPA között megkezdődtek a tárgyalások. Az NSPA tájékoztatása szerint az ügynökség képes az igényelt szolgáltatás biztosítására táboronként eltérő kezdettel, de legkésőbb az RSM kezdetére. Az erőgenerálási folyamatok megkezdődtek. Az RSM szempontjából kritikus, hogy a szükséges képességek listája (CJSOR¹⁸) szerint feltölthető létszám nem éri el a maximumot. A hadszíntéri logisztikai tanácsadó csoportban 51 üres státusra volt javaslat az ISAF-időszak végén. A nemzeteket felkérték, hogy vizsgálják felül hozzájárulásukat, és töltsék fel az üres beosztásokat.

A NATO politikai szinten tárgyalásokat folytat az északi és a déli „után- és hátraszállítási útvonalak” további használatáról. Az északi útvonalak használatára negatív hatással van az orosz–ukrán konfliktus.

ÖSSZEZÉS

Az ISAF-feladat a mandátumban foglalt időben, 2014. december 31-én befejeződött. Az ISAF átalakítása során felmerült logisztikai feladatok megfelelő szinten történő kezelése stabil alapot biztosít az azt felváltó RSM-re. Az alapvető jogi dokumentumokat (BSA, NATO SOFA, CONOPS, OPLAN) aláírták és elfogadták, ami az ENSZ-mandátum aláírásával megfelelő keretet biztosított a feladat folytatásához.

Az RSM nem harci művelet, hanem kiképzési és tanácsadói feladatokon alapuló katonai tevékenység, amely a „Hub and Spoke”¹⁹ modellt alkalmazza. Az RSM Logisztikai Koncepciója nem változik, csak a kisebb létszám és képesség miatt jobban előtérbe kerül a többnemzeti támogatáson és a nemzetek szoros együttműködésén alapuló megoldások alkalmazása. A keretnemzetek (német, olasz, amerikai és török) által üzemeltetett táborok egyben regionális logisztikai bázisként is üzemelnek, támogatva a kiképzést, a tanácsadói és egyéb műveleti feladatokat.

A Resolute Support parancsnokságának J4 főnöksége kiegészül az összhaderőnemi logisztikai támogatócsoport (JLSG²⁰) logisztikai műveleti elemeivel, és vele együtt koordinálja és felügyeli a hadszíntéri logisztikai ellátást.

A logisztikai feladatok során szerzett tapasztalatok felhasználhatóak a NATO új kihívásai, a keleti és a déli válságzónák kezelése során.

FELHASZNÁLT IRODALOM

A Magyar Honvédség afganisztáni szerepvállalásának jogszabályi háttére részben feltüntetett kormányhatározatok.

Transition in Afghanistan 2009–2013, 6. http://csis.org/files/publication/130801_transition_afghanistan.pdf

¹⁸ Combined Joint Statement of Requirements.

¹⁹ Olyan modell vagy rendszer, amely a szállítás sokkal hatékonyabbá tételével nagymértékben egyszerűsíti az ellátási hálózatot.

²⁰ Joint Logistics Support Group.